

Nieuwe Wet Inburgering

Gevolgen voor uitvoering

9 november 2005

Nera Jerkovic

Uitgangspunten wet

- Inburgeringsplicht voor vreemdelingen en specifieke groep genaturaliseerden (= behalen examen)
- Eigen (financiële) verantwoordelijkheid centraal
- Keuzevrijheid aanbieders cursussen
- Gemeentelijke spilfunctie

Taken gemeenten

- Advies & informatie
- Handhaving
- Faciliteren (indien gewenst)
 - Uitkeringsgerechtigden (WWB-ers en WW-ers met arbeidsplicht. Geen WAO-ers)
 - Vrouwen zonder werk en zonder uitkering
 - Geestelijk bedienaren

Prioritering

- **Verplicht:**
 - Nieuwkomers
 - Geestelijk bedienaren
- **Gemeentelijk beleidsvrijheid:**
 - Uitkeringsgerechtigden
 - Vrouwen zonder werk en uitkering
 - Zelf bepalen welke groepen, wanneer, welk aanbod

Mogelijke AMVB's

- Info-punten
- Verlengen termijnen en ontheffing (zeker)
- Oproepen, intake, voortgang (zeker)
- Duale trajecten
- Fasering handhaving
- Kinderopvang (zeker)

Advies & informatie

- Plichten en rechten
- Aanbieders (gecertificeerd)
- Kredietfaciliteit
- Kinderopvang
- Eventuele ondersteuning (welzijn, zelforganisaties)

Handhaven

- Intake
 - Registratie
 - Evt. uitstel en ontheffing
 - Sanctie € 250 op niet-verschijnen
- Controleren en sanctioneren voortgang
 - 2 meldmomenten
 - Sanctie € 75 op niet-verschijnen
- Controleren en sanctioneren examen
 - Binnen 3,5 jaar (nieuwkomers met basisexamen buitenland)
 - Binnen 5 jaar asiel-nieuwkomers & oudkomers
 - Sanctie € 500 op niet behalen en in vervolg € 1000
- Uitbetalen vergoeding
 - Binnen 3 jaar
 - 70% kosten (maximum € 3.000) bij gecertificeerde
 - Bij niet gecertificeerd: € 650 forfaitair
 - Indien krediet; uitbetalen aan kredietverstrekker

Faciliteren

- Gefaseerd oproepen/werven
- Inburgeringsovereenkomst
- Eigen bijdrage (€ 270)
- Inkoop
- Handhaven op inspanning en resultaat
- Financiering op outputbasis
- Valkuil: moet tot diploma leiden

Financieel kader

- Nog in onderhandeling met VNG (en SZW)
- Waar lijkt het heen te gaan
 - Ongeveer € 300 voor ‘alleen’ advies, informatie en handhaving
 - Ongeveer € 3.000 voor uitkeringsgerechtigden (inclusief begeleiding en handhaving)
 - Ongeveer € 5.000 voor vrouwen zonder ... (inclusief begeleiding en handhaving)
- Dat is minder dan nu (€ 6.400 voor oudkomers)

Middelen?

- Eigen bijdrage inburgeraar: euro 270
- Nieuwe Wet Inburgering (WINN)
 - financiering voor informatie, advies en handhavingstaak
 - financiering voor trajecten voor oudkomer-vrouwen, uitkeringsgerchtigden en geestelijke bedienaren
- Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB)?
- Wet Werk en Bijstand (WWB)
 - financiering voor klantmanagement
 - financiering voor arbeidsactivering, inclusief taalonderwijs
- Subsidieregeling emancipatie allochtone vrouwen
 - activiteiten gericht op emancipatie en maatschappelijk participatie van allochtone vrouwen en meisjes
 - Extra taalmiddelen via Pavem/Verdonk vanaf 2006 €45 milj
- Algemene welzijnsmiddelen
- Europese subsidies (ESF/EQUAL/INTI)

Vorbereitung

- Inrichten advies & infopunt/ inburgeringsloket
- Opstellen verordeningen
 - Lokale verordening WIN (rechten, plichten, sancties, procedures)
 - Afstemmingsverordening WIN-WWB
- Inrichten primaire werkprocessen
- Inrichten administratie
- Inrichten bezwaar & beroepsfunctie
- Inkoop

Uitvoeringsvragen

- Inbedden in breder integratiebeleid met integrale inzet middelen?
- Opstelling (Streng en zuinig of Flexibel en ruimhartig?)
- Keuze doelgroepen? Welke benaderen we als eerst?
- Traject- en maatschappelijke begeleiding?
- Welzijnsfuncties inzetten?
- Sociale Zaken/ Welzijn/ Inburgerings-loket/ Combi
- Regionaal > zijn we groot genoeg? Welke samenwerking is mogelijk?
- Welke formatie? (beleid & uitvoering)

Inburgeringsloket

- Integreren bij Burgerzaken
 - Goed bereikbaar
 - Goede dienstverlening
 - Spanning tussen kosten en expertise
 - Ingewikkeld werkproces back-office
- ‘Eigen’ inburgeringsloket
 - Advies & informatie en trajectbegeleiding
 - Duidelijk herkenbaar
 - Eigenlijk te kleine doelgroep

4 scenario's

- Ambitieniveau(visie op inburgering en integratie)
 - Basis (alleen verplichte groepen)
 - Praktisch (verplicht + uitkeringsgerechtigden met uitstroomperspectief)
 - Prioritair (alle 4 prioritaire groepen)
 - Integratie (zoveel mogelijk faciliteren en snel oproepen niet prioritaire oudkomers)

Basis-scenario

- **Ambitie**
 - Uitvoering geven aan minimale wettelijke eisen
- **Organisatie**
 - Inrichten advies & informatiepunt
 - Werkproces intake en handhaving
 - Aanpassing administratieve systemen
- **Voordelen**
 - Helder model
 - Weinig implementatie
 - Geen inzet eigen middelen
 - Geen ingewikkelde afstemming andere terreinen
- **Nadelen**
 - Integratie blijft probleem
 - Problemen bij SoZa, stadswinkel, balies, en uitvoeringsorganisaties

Gevolgen basis-scenario

- Doelgroepen
 - Nieuwe inburgeringsplichtigen (dwz inburgeringsplichtigen die geen oudkomer zijn) zoals nieuwkomers en asielgerechtigden met een bijstandsuitkering
 - Deze doelgroepen zijn makkelijk te traceren en op te roepen
- Integrale inzet middelen
 - Ten behoeve van asielgerechtigden: wwv en inburgeringsmiddelen (reïntegratie)
- Samenwerkingsscenario's
 - Voor de kleine gemeente inkoop ism de grote gemeente
 - Grote gemeente koopt in via reïntegratieaanbesteding
 - Eventueel maatschappelijke begeleiding door Vluchtelingenwerk

Pragmatisch scenario

- **Ambitie**
 - Inburgering van nieuwkomers en uitkeringsgerechtigde oudkomers (WWB-ers)
- **Organisatie**
 - Inburgering bij SoZa
 - Werkprocessen handhaving en rapportage
 - Koppelen inkoop WIN-WWB
- **Voordelen**
 - Inburgering belangrijkste groepen
 - Inverdieneffect WWB
 - Duidelijke uitvoering: soza
- **Nadelen**
 - Financiële valstrik inburgeraar die niet slaagt
 - Geen aandacht vrouwen & kinderen
 - Werkt door in schooluitval, jongerenoverlast etc

Gevolgen pragmatisch scenario

- Doelgroepen
 - nieuwkomers en uitkeringsgerechtigde oudkomers (worden naast reïntegratie opgeroepen tot inburgering)
- Uitkeringsgerechtigde oudkomers:
 - Welke subcategorieën zijn er en welke roepen we op?Belangrijke criteria:
 - Motivatie en behoefte
 - Vaststellen achterstand
- Mogelijke subcategorieën uitkeringsgerechtigden
 - Oudkomers zonder grote taalachterstand en/of zonder grote afstand tot de arbeidsmarkt die bijv. na 1-1-2005 uitkering hebben gekregen
 - alle oudkomers die taalachterstand hebben en grote afstand tot de arbeidsmarkt
 - Oudkomers die al een reïntegratie/oudkomeerstraject al hebben gevolgd of aan het volgen zijn

Gevolgen pragmatisch scenario

- **Belangrijke afwegingen voor de gemeente**
 - De beschikbare middelen zullen soms niet voldoende zijn voor oudkomers met de grote achterstand
 - Hier is ook belangrijk op te letten voor de afroming. Alleen maar de groep oproepen die makkelijker leert en reïntegreert laat anderen in achterstand
 - Diversiteit binnen de doelgroep is groot: begeleiding en inkoop afstemmen op de diversiteit van de doelgroep

Gevolgen pragmatisch scenario

- **Integrale inzet middelen**
 - Inburgeringmiddelen in combinatie met WWB
 - De regie van de inkoop en uitvoering blijft bij de gemeente (klantmanager SOZA)
 - De taalonderwijs wordt gecombineerd met de reïntegratie
 - Hier ligt ook een goede mogelijkheid om aanvullende middelen te verkrijgen via ESF
- **Samenwerkingsscenario's:**
 - Samenwerking tussen de gemeentes om inkoop van taalcomponent onder te brengen bij reïntegratie
 - Samenwerking tussen taalaanbieder en reïntegratiebureau
 - De betrokkenheid van de doelgroep organiseren voor voorlichting, werving en eventuele coaching (z.o. e.a.)

Prioritaire groepen scenario

- Ambitie
 - Benutten van mogelijkheden die WIN biedt
- Organisatie
 - WWB-ers bij SoZa/vrouwen bij welzijn of inburgeringsloket
 - Werving en toeleiding nodig
 - Inbedden in breder integratiebeleid
- Voordelen
 - Integratie, inburgering en emancipatie serieus genomen
 - Lijkt op huidige situatie
 - Aanpak op maat voor verschillende groepen
- Nadelen
 - Vrij veel organisatorische rompslomp
 - Beslag op niet inburgeringsmiddelen
 - Aparte unit (buiten SoZa) voor klein groepje

Prioritaire groepen scenario

- **Doelgroepen**

- naast uitkeringsgerechtigde oudkomers is doelgroep zonder uitkering of werk prioritaire doelgroep(vrouwen)

- Welke subcategorieën kunnen we onderscheiden en welke roepen we op?

- **Belangrijke criteria zijn**

- Motivatie en behoefte
 - Mate van achterstand
 - Beschikbare middelen

- **Te onderscheiden subcategorieën**

- oudkomervrouwen die een duale traject hebben gevolgd of nog volgen

- oudkomervrouwen die actief zijn binnen de buurthuis, school, eigen organisatie e.d. maar onvoldoende Nederlandse taal spreken

- Vrouwen die opvoeder zijn en nog niet worden bereikt

Prioritaire groepen scenario

- Wie roepen we op?

het is belangrijk het volgende in overweging te nemen:

1. Er worden beperkte middelen uit rijk beschikbaar gesteld
 2. De vrouwen die opgeroepen worden krijgen een plicht opgelegd en gemeente moet handhaven en zo nodig sanctioneren
 3. Het is daarom belangrijk bij het opleggen van plicht dat er een redelijke kans van slagen bestaat
 4. Kan de gemeente ook investeren in een voortraject voor degene die niet binnen de beschikbare traject hun inburgeringexamen kunnen halen
- de gemeentelijke mogelijkheden en inzet zullen bepalend zijn voor de keuze voor de doelgroep

Prioritaire groepen scenario

- **Integrale inzet middelen**

1. voor de uitkeringsgerechtigde geldt vooral de combi tussen Inburgeringmiddelen en WWB
2. Voor vrouwen gelden inburgeringmiddelen in combinatie met WEB/Nugger/welzijn/Pavem-middelen/ESF.

- **Samenwerkingsscenario's**

Samenwerking is belangrijk binnen de gemeente tussen verschillende beleidsafdelingen zoals SOZA, Welzijn, Educatie en Inburgeringloket. De regiefunctie voor de inburgering van vrouwen ligt bij de gemeente.

Samenwerking tussen de gemeente en organisaties die trajecten uitvoeren is belangrijk. Voor het bereiken van vrouwen is de betrokkenheid van de doelgroep belangrijk. Dus ook samenwerking met welzijn, zelforganisaties e.d.

Samenwerking met de anderen gemeenten is belangrijk voor een gezamenlijk inkoop van trajecten, gezamenlijke subsidieaanvraag (ESF/Pavem) en uitwisseling van de ervaringen met betrekking tot de regiefunctie van de gemeente

Integratie-scenario

- Ambitie
 - Iedereen met een achterstand burgert in/ integreert
- Organisatie
 - Unit inburgering (of SoZa – Welzijn) ingebed in netwerk organisaties
 - Zware beleidsmedewerker integratie
 - Afspraken met UWV en werkgevers
- Voordelen
 - Een belangrijk maatschappelijk vraagstuk wordt aangepakt
 - Duidelijke regierol gemeente
- Nadelen
 - Gemeente gaat tegen stroom wet in
 - Weinig prikkels op eigen verantwoordelijkheid inburgering
 - Behoorlijke financieel beslag op niet inburgeringsmiddelen
 - Veel organisatie en overhead

Plan van Aanpak

- Visie en beleidsuitgangspunten formuleren op inburgering en integratie
- Ontwikkelen van integraal beleid (maken van een match tussen gemeentelijk arbeidsmarktbeleid, educatie en welzijn, de situatie van de doelgroep en de mogelijkheden van de subsidies)
- Inzicht krijgen in de doelgroep (kwantitatief en kwalitatief)
- Inzicht krijgen in de bestaande aanbod en resultaat van het aanbod (voer een quickscan uit):

Welke activiteiten zijn opgezet ihk van oudkomersregeling 2004, ihk van wwv en op welzijn en educatie

Plan van Aanpak

Maken van een plan waarbij regionale samenwerking en invulling centraal staat:

1. Uitvoering van oudkomersregeling 2005
2. Regionaal plan voor de extra subsidie tbv vrouwen
3. Inrichting van de Nieuwe inburgering(informatie, handhaving)
4. Plan opstellen voor de uitvoering van trajecten voor facilitaire groepen